

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vetetnek fel. Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz.

Társzerkesztő:
Wagner Anta!

Laptulajd. és felelős szerkesztő:
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Égész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér

Jön a veszedelem.

A háboru eseményeiről szóló ujság hírek között egy rövid, néhány szavas távirat húzódik meg. Ez a pár soros hír megérdemli, hogy mi is foglalkozunk vele, mert bennünket is nagyon közelről érint, nagyon is közelről érdekel.

A megriasztó hirt a legközvetlenebb szomszédságunkban vette szárnyra a táviró és méltó feltűnésre számíthat. Az a rövid távirat, amelyről itt szólnak, Belgrádból származik és nem a készülők felből levő osztrák-magyar—szerb háborúról beszél. Másról van itt szó. Rémesről, amelytől mindenek szive megremeghet. Olyan ellenség van utra készülőkben, amely elől nem menekülhetünk, amely nem várja be, hogy elmenjünk a csataterre, amely felkeresi az embert a legbékésebb, a legelszigeteltebb helyen, hogy magához ragadja a menekülni akarót.

A sárga rémről van szó, amely csak rövid idővel ezelőtt takarodott ki Magyarországból. Felve, remegve írjuk le a nevét annak a sárga veszedelemnek, amely rövid idővel itt a tőszomszédságunkban, Mohácson szedte áldozatait. Egy ideig nyugton hagyott bennünket és ime most a háboru veszedelmével párosulva újra fenyeget.

Hetek óta beszélünk tudósításainkban arról, hogy a kolera pusztit a megvert seregben. Hetek óta beszélnek arról, hogy a kolera nagyon is közel van hozzánk. És ime a mai lapok hiradása szerint most már egész közel férközött. Csak a Dunát kell átlépnie.

A fővárosi lapok ugyanis ma a háboru hírei között arról számolnak be, hogy „nagy riadalmat keltett Belgrádban az a hir, hogy a török hadifoglyok

között többen megbetegedtek kolera-ban.”

Ez a tudósítás megdöbbenhet mindannyiunkat. Ha a kolera már Belgrádban van, akkor már itt van nálunk. Első kézről kapjuk. Az ijedelem, a megdöbbenés, a jajveszékélés azonban nem segíthet, nem menthet meg a veszedelemtől. Itt tenni kell gyorsan, haladék nélkül.

A kolera veszedelme már a nyakunkon ül. Meg kell tenni a legerélyesebb óvintézkedéseket. Ne várjuk be, amíg a kőrmünkre ég a baj, hanem már most lásson utána a hatóság, hogy a köztisztaság szabályait mindenki a legszigorubbantartsa be.

Hetven kilométer

óránkénti gyorsasággal fut május hónap el-sejétől fogva a gyorsvonat Szabadka és Baja között. Háromnegyed óra is alig lesz szükség arra, hogy az 59 kilométeres utat megtegyük Szabadkáról Bajára. Hihetetlen gyorsaság, ha elgondoljuk, hogy ma két óránál is tovább kell cammognunk-döcögünk ugyanezen az utvonalon és az egész örökkévalóság telik bele, amíg a vicinálissal elvergődünk Őrszállásig, vagy a legujabb vasuti vonalon Bez-dánig.

Háromnegyed órára van mindössze szükség arra, hogy innen Szabadkára mehessünk. Amire az új menetrend kikerül a sajtó alul és megjelenik, pernyi pontossággal megmondhatjuk, hogy mennyi idő kell ahhoz, hogy ezt az utat megtelessük. Ezt tehát pontosan megmondhatjuk. De vajlon találkozik-e ember, aki bátran és határozottan meri állítani, hogy pontos időre mikor jutunk ki a belvárosból valamelyik külvárosba, mondjuk például — Kiscsávolyba vagy Katonavárosba? Mert hát bizony körülményesebb és bizonytalanabb az utazás Bajáról-Bajára, mint például Nagyváradra, vagy Temesvárra.

Belvárosi ember, akinek a külvárosokban nem akad dolga ilyenkor, el sem tudja kép-

zelni, hogy micsoda uttalan utakat kell megtenni, ha az ember csak egyik utcasorról a másikra akar jutni. Hát még, hogy ha hosszabb utra kelünk!

De egyelőre maradjunk csak a kiscsávolyi utazásnál.

Az ember neki indul — persze kocsin — a városházáról délelőtti kilenc órákor. Öt perc sem telik bele és máris ott van a vasuti sorompónál. Itt azonban nincs tovább. Itt meg kell állani, a továbbjutásnak utját állja a sorompó. Ezen túl nem lehet jutni. A vasutnál tolatnak. Az utas, akinek a tulsó oldalon dolga volna, nem tud előbbre jutni, hanem abban kell gyönyörködni, hogy milyen szépen lengeti a zászlós ember a lobogóját, milyen szépen tud a másik fűtőrésznél és milyen szépen futkos a mozdony hol ki, hol be a pályaudvarra. A változatosság kedvéért végig hallgatja azt a káromkodást, amelyet a körülötte ácsorgó paraszt szekerek kocsisai és a megállásra kényszerített flakeresek véghez visznek. Miután jó félóraig tolattak, aztán befutott a zombori vonat, kifutott a szabadkai vonat, háromnegyed óras várakozás után elindulhatunk a tulsó oldalra. Itt küvetkezik aztán a cifra mulatság. Feneketlen, kerékagyig erő sár, locsogó szennyes áradat vár meguszásra. Kocsin csak megjárható az ut. Igaz, hogy mire célhoz jut az ember, csupa sár, piszok lesz a ruhája, a keze, az arca, eljutott oda, ahova igyekezett. De igaz az is, hogy az alig egy kilométeres utra legalább egy órát kellett szánni, de a fő, még is célt ért. De arra vagyok kíváncsi, hogy hogyan jut el az ember gyalogosan a Szededi-ut egyik oldaláról a másikra. Így van ez azonban nemcsak itt, hanem István-megyén, a Homok-városban, a Szállás-városban és minden más külvárosi utcában.

Mi mindig hajadásról, városfejlődésről beszélünk. Hát meg kell tanulnunk, hogy a fejlődés, a városiaság egyik előfeltétele a jó közlekedési utak.

Ez az első, ez a főfeltétele a városi jellegnek.

A kövezési programot forszírozott gyorsasággal kell keresztül vinni és tenni kell valamit a szededi-uti vasuti akadály ellen is. Mert így tarthatlan a helyzet, mert a szededi-uti és a Tóth Kálmán-utcai vasuti sorompó megakasztja a város vérkeringését is.

Az állandóan uelegítő
„METEOR“
KÁLYHÁK
a legjobbak és leg-
tökéletesebbek!
Kevés fűtőanyag, nagy fűtő-
képesség!

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak!
Kapható úgy egyszerűbb, mint díszesebb kivitelben!
Eddig 800,000 darab van forgalomban. Minden eredeti „Meteor“ kettős csillag védjeggyel van ellátva.
Óvakodjunk tehát az értéktelen utánzatoktól!

Eredeti METEOR kályhák Baján csakis:

Drescher Gyula

kereskedésében kaphatók.

* A magam dolgaival

sohasem szoktam a nyilvánosság elé lépni. A magam ügyeivel nem szoktam a nagyközönséget untatni. Hogy ma mégis néhány pillanatra a magam dolgaival untatom az olvasót, ezért szives elnézést kérek, de jobarántaim rákényszeríttek erre.

Ismerőseim, kollegáim azzal a tervvel állottak elő, hogy hírlapírói működésemet egy bizonyos határpontját ünneppésséggel jelöljék meg. A jóakaróim hálás vagyok és tudom, hogy az eszmének felvenni ezzel a jubileummal akarják honorálni azt a szerény munkálkodást, amelyet az újságíró és a helyi ügyek szolgálatára terén kifejtettem.

A kollegák megemlékezése végtelenül jól esett nekem, mert látom, hogy bármilyen szerény is a munkásságom, bármily csekély is az értéke annak a tevékenységnek, amelyet kifejtettem az újságírással foglalkozók gárdájában megértésre talált. Azok a meleg, elismerő sorok, amelyeket vasárnap a helyi lapok hírvovata élén az én személyemmel foglalkoztak, eléggé honorálják újságírói munkásságomat. Többet nem kérek, többet nem várok. Kérve-kérem barátaimat, kollegáimat, hogy a további ünneppésségtől álljanak el. Kérem az én szeretett kollegáimat, hagyják meg nekem az én szürke hétköznapjaimat. Nem szeretem az ünnepeket általában, és különösen nem akkor, amikor az ünneppésség központja én vagyok.

Kérem a jóakaróimat, hogy akkor, amikor a jubileumi ünneppésséget elhárítom magamtól, ne értsenek engemet félre, ne tartsák azt alszerénységnek. Az én szerény hírlapírói munkásságomat nem értékelni sokra, de annyira mégis, hogy végtelenül rosszul esnék, ha csak egy ember is találkozna, aki gúnyolódna, vagy tréfálkozna barátaim jóakarátán, az én jubileumom fölött.

Sokra nem értékeltem az én munkámat, de annyira mégis, hogy ilyesminek kitéve ne legyek. A gúnyoskodás, az a rengeteg sok kellemetlenség, amely pályafutásomon ért, nem esett rosszul, könnyű szívvel töltem magamat rája. De a gúnyolódást a tréfálkozást nem szeretném.

Ezért kérem az én jóakaróimat, álljanak el minden ünneplés szándékától. A kollegák elismerése eléggé honorálta az én eddigi tevékenységemet és — Isten segédelmével — dolgozni fogok tovább is szerényen, csendesen úgy amint eddig, zajtalanul.

Ismételve kérem hát az én kedves kollegáimat, ejtsék el a jubileum és a bankett tervét.

Végül még csak annyit jegyzek meg, hogy téves egyes fővárosi napilapnak az a híradása hogy az első lapot én indítottam meg. Sok-

* Keddi számunkban tévedésből egy cikk-törredék adatott le és így szükségesnek tartom nyilatkozatomat újra közreadni. F. K.

kai hivatottabb férfiú az, aki — tudommal — a még ma is fennálló »Bajai Közönség«-t alapította.

FODOR KÁROLY
hírlapíró.

TELEFONHIREK

Bpest 1912. november 21.

Jön a béke.

A balkáni háború közeledik a végéhez. A csataldzsi csatásokon nem történt semmi különös feljegyzésre méltó esemény. — A fegyverszünet tárgyalására úgy Törökország, mint Bulgária 3—3 meghatalmazottat küldött ki. Bulgária kormánya három meghatalmazottját azzal az utasítással küldötte ki, hogy úgy a fegyverszünetre, mint a végleges békekötés feltételeire megbízást kapott.

A szerb kormány a meghódított területen elismerte az idegen államok képviselőinek a konzuli jogait

Nagyszabású népgyűlést

rendez a választójog országos ligája Budapesten november hó 27-én. A függetlenségi pártot Károlyi Mihály gróf, Batthyány Tivadar, Apponyi Albert és Egry Béla, a választói ligát Bakonyi Samu és Jászi Oszkár, a szociáldemokrata pártot Bokányi Dezső képviselik. A népgyűlésre a szövöttek ellenzék és a szociáldemokraták nagy előkészületeket tesznek

Felirat a királyhoz.

A szövöttek ellenzék elhatározta, hogy feliratban fordul a királyhoz, amelyben felvilágosítja a felséget, hogy a kormány és pártja törvényellenes dolgokat mivel és hogy a nemzet többségét az ellenzék képviseli. A memorandum szerkesztésével Apponyi Albert gróft bizzák meg

NAPIHIREK.

Szokatlanul meleg érdeklődés nyilvánul meg a közönség részéről a bajai izr. Nyegylet által vasárnap délután rendezendő Teasur iránt, mely érdeklődés egyformán szól úgy annak a nemes ügynek melyet az egyesület felkarol, valamint zsol az illusztris előadóknak, kik már rokonszenves egyéniségük-nél fogva is hatalmas vonzó erőt gyakorolnak a bajai intelligens közönségre. És ez érthető is, mert míg péld. Kiss A József és Va-

rig Emil mint veterán muzsikusok igen nagy népszerűségnek örvendenek a bajai publikum előtt, addig Wiesel Mariska és Wagner Antalné először lépnek a »világot jelentő deszkákra« s talán főképp a kíváncsiság izgatja a kedélyeket, hogy vajlon miként fogja a két fiatal uriaszony meghódítani a bajai közönséget. Mert hogy ez a céljuk, s hogy ez sikerülni is fog nekik, szentül meg vagyunk győződve róla. Bajai Ernő dr.-ról a jeles sportsman-ról nem is szólunk, aki ezuttal se fogja megtagadni önmagát, t. i. ezuttal is versenyezni fog abban, hogy zongorajátékával mint hódító, legalább is holtversenyben jusszon be elsőnek.

A Bajai Dalárda hangversenyt rendezett szombatán a Casino-ban, ezidén az elsőt, mely szokatlanul nagy közönséget vonzott. Ugy, hogy remélni lehet, hogy az elsőt még a téli szezonban hamarosan követni fogja a második, sőt a harmadik. És a dalárda a közönségnek kétségkívül megállapítható meleg rokonszenvére minden tekintetben rá is szolgál, mert a legszebb zenének: a dalnak kultiválása mellett helyet ad a vonós hangszereknek s a zongorának is és ezek megszólatására olyan kiváló erőket akvirál, hogy mint már egy ízben meg is írtuk: a legszebb reményekkel lehetünk eltelve aziránt, hogy városunkban melyben eddig agyszólván kizárólag a zongora-kultusz dominált, lassan-lassan általános zenei élet fog kifejlődni. Hogy a dal immár teljesen gyökeret vert nálunk, garancia rá az a lelkes, harminchat főből álló csapat, mely Amler tanár vezetésével lépett szombatán a lámpák elé. Ugy a »belépőül« előadott Sztójánovits-féle »Szerenád«, mint Lányinak dal-egyvelege. különösen azonban a »Osszián« című műdal rendkívül tetszettek. A Szerenádban Éber Sándor, az Ossziában pedig Hárs Rikárd énekeltek gyönyörű bariton szöveket. Nem kevésbé rokonszenvenvel fogadta a közönség Karig Emil, Kiss A. József, Pócsa József és Riszner Ede vonósnyegyesét, kik Schubert Quartettójából adtak elő egyes részeket művészi készséggel. Éber Géza zongoraszámait (Donizetti, La Fille de Regiment és Ascher, Es-concert) szűnni nem akaró tapsokkal fogadta a lelkes publikum. Nagy sikere volt Kiss A. Józsefnek külön is a Karig Emil zongorakísérete mellett előadott cello számaival. Különösen Popper Tarantellájának biztos, precíz előadása tetszett nagyon. A koncertet a Dalárda által temperamentumosan előadott Szentirmay-féle Roué fejezte be, melyet a közönség szintén viharosan megtapsolt.

Megföllebbezett közgyűlési határozat. A legutóbbi törvényhatósági közgyűlés tudvalevőleg tárgyalta a gyalogjárók kiaszfaltolására beérkezett ajánlatokat, melyeket tulajdonosoknak találva úgy határozott, hogy az aszfaltolást házi kezelésben fogja elkészíteni. Ez ellen a határozat ellen most föllebbezést nyújtottak be, azzal az indoklással, hogy a házi kezelés beláthatatlan terheket róna a

Új uri szabó-üzlet megnyitás!

Van szerencsém a mélyen tisztelt úri közönséget értesíteni, hogy több évi külföldi tapasztalatom után

uri szabó-üzletemet

1. évi november hó 1-én megnyitottam a Drescher Gyula-féle házban, volt Szegedi Keresk. és Iparbank helyén. Raktáron tartok, csakis valódi angol szövet és bélés árukat. Ugy a pontos kiszolgálásért, valamint a legmodernebb szabásért kezeskedem.

Vagyok mély tisztelettel

Engart József uri szabó.

város polgárságára s ennél fogva új pályázatok kiírását vélik előnyösebbnek. A felebbezéséig eddig tizenöt törvényhatósági bizottsági tag irta alá.

Boxoló amerikai fiúk. Amerikában, főleg New-Yorkban a fiúk az utcán nem igen szokták egymást kikerülni, hanem alaposan nekimennek egymásnak és jól elboxolják egymást. Ez mindenesetre helyes dolog ugyan, de csinján kell vele bánni, mert könnyen megeshetik, hogy rossz helyre ütnek a fiúk és egy ilyen rossz box bizony végzetessé válhatik. Az amerikai fiúk alapos és ügyes tréningjét annak köszönhetik, hogy állandóan Diadal kávéat isznak, még pedig két csével. A két elefánt védjegyű Diadal kávé a legjobb pörkölt kávé keveréke, mely a tulajdonos saját módszere szerint olyképen van konzerválva, hogy ízét és zamátját évekig megtartja. Csak a védjegyre és a zárt csomagra kell ügyelni. Kapható minden jobb fűszerkereskedésben.

Rum és likőr készítése házilag 50—100 százalék megtakarítással jár, ha a Gyarmati-féle rum- és likőr-eszenciákkal otthon készítik a rumot és likőroket. Számítalan elismerő levél bizonyítja ezeknek kitűnő minőségét. Készítési módja a legegyszerűbb. Érdeklődőknek prospektus és használati utasítással díjtalanul szolgál Gyarmati Emil gyógyszerész. Bármely eszenciának 1 üveg ára 50 fillér.

FODOR KÁROLY
segédszerkészítő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

SALVATOR

**GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETLEN
TARTÓSSÁGU I**

**MINDENÜTT
KAPHATÓ.**

Hirdetmény.

Csátolja község jegyzői irodájában kifogástalan magaviseletű s a jegyzői teendőikben kellő jártassággal bíró két kiegészítő

s e g é d j e g y z ő

egy, esetleg két hónapi időre, 4 korona napidíj mellett azonnal felvétetik.

Közigazgatási tanfolyamot végeztek, valamint a német nyelvben jártasság s a személyesen jelentkezők előnyben részesülnek.

SZILVÁSY GYÖRGY
jegyző.

635. szám.
vegr. 1912.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-e. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. törvényszéknek 1912. évi 23887/p. számú végzése következtében dr. Rajk Aladár ügyvéd által képviselt Goldschmidt Zsigmond javára 324 korona s jár. ere.éig 1912. évi október hó 17-én foganastott kielégítési végrehajtás után felülfoglalt és kor. fillre beesült következő ingóságok, n. m.: egy a Duna folyam Koppány pusztá mellett felsőrővben elhelyezett 24 számú vízimalom teljes felszerelésével nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírószék 1912. évi V. 711/1. sz. végzése folytán 324 korona tökéketelés ennek 1910. évi augusztus hó 28. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 102 koronában bíróság megállapított költségek erejéig. Bajaszentistvánhoz tartozó Koppány-pusztá felsőrővben leendő megtartására 1912. december hó 3-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-e. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előrvezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-e. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Baja, 1912. évi november hó 17-én.
P. H. **Szegő József** s. k.
kir. bír. végrehajtó.

Kiadó szoba.

Egy szép utcai szoba magányos urnak, vagy hölgynek azonnal **kiadó.**
Bővebbet a kiadóhivatalban.

Baja—bátaszéki vasut-töltés mellett fekvő, kertészetre kiválóan alkalmas

5 hold föld

halastóval és házzal eladó. Bővebbet: Jaszlits András, Petőfi-utca 64.

Scheer és Weidinger-féle üzlet alatt levő

nagy pince

borpincének s más különböző célra alkalmas **kiadó.**
Felvilágosítást ad: **Fischer Pál.**

Egyszerűen díszes cementlapok □²-ként 2-24 K-tól kezdve
Csiszolt mozaiklapok □²-ként 5 K-tól kezdve
Beton műkölépeső f. mtr.-ként 5 K-tól kezdve
Csiszolt granit lépeső f. mtr.-ként 10 K-tól kezdve
Beton sirkeret 2 m. hosszú 1 m. széles 15 K-tól kezdve
Beton sirkeret 1 m. hosszú sírfedőlappal 50 K-tól kezdve
Drótbetétes cementesővek 15-100 cm. átmérőig
Kut fedőlapok betonból 20 K-tól kezdve
Kutmedencék betonból 6 K-tól kezdve
Fizmedencék betonból 16 K-tól kezdve
1 kocsai dunai homok hazaszállítva 4 korona.
Mindenféle beton- és műkö munkát elvállal

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá- és cemetárugyára.

Törlesztéses kölcsönöket

engedélyezünk

15-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

Elsőrangú
fűszabóság

Óriási választék kesz fő-fi,
gyermekruha, leányka és
női felöltőkben.

LÖVENSTEIN FRIGYES

BAJA,

VÁROSI BÉRHAZ.

Aranyéremmel kitüntetve
a helyi iparkiallitáson

Mérték utáni
megrendelések elegáns
kivitelben

Nánay Aurél
 könyvnyomdája
 Bácsalmáson.

2

Könyvnyomdai munkák
 izléses, gyors és
 jutányos elkészítése!!!
 Községi nyomtatvány-
 raktár!

A legelterjedtebb és legjobb
 ön-üködő hordozható és kocsira szerelhető szőlő-, gyümölcsfa-, komló- és
 sövénypermetező a

SYPHONIA

Borsajtók.
 Hydraulikus sajtók.
 Mustszűrő készülékek.
 Szőlőzuzogépek.

Érdeklődőknek bővebb felvilágosítással szolgál:

Ph. Mayfarth & Co. Wien
 FRANKFURTH a M. BERLIN. PÁRIS.
 110/a számú illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve. — Képviselők kerestetnek.

Tisztelt Háziasszony!
 Vegyen kizárólag két elefánt védjegyű

„DIADAL”
 pörkölt kávé

mely a világ
 legjobb
 kávé-
 keveréke

erejét, ízét,
 illatát
 állandóan
 megtartja.

Csak zárt csomagokban e
 véd--jeggyel
valódi.

Kapható minden fűszerüzletben.
 Óvakodjunk utánzatoktól.
 Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbügre.

1/2 kilo Diadal pörköltkávé . . . 1 kor. 25 fillér.
 1/2 kilo Salon Diadal pörköltkávé 1 kor. 35 fillér.
 1/2 kilo Elite Diadal pörköltkávé . 1 kor. 50 fillér.

PALMA

a valódi
**KAUCSUK-CIPŐSAROK
 DOBOZA,
 MINŐSÉGE:
 ARANY**

A Petőfi Sándor utca 11. számú
 háza
 négy szobás lakással, összes mellékke-
 llyiségekkel és nagy kerttel **kiadó.**
 Dr. VALENTIN EMIL.

Szőlősgazdák
 és szőlőtelepítők figyelmébe!

AKI szőlőjét újra akarja
 telepíteni,
AKI szőlőoltványt akar
 rendelni,
AKI gyümölcs-fát, rózsafát óhajt
 ültetni —

Kérjen oktató diszárjegyzéket e címtől:
Transylvania Szőlőtelepítő
 Vállalat Marosvásárhely,
 Dr. Geese Dániel-utca 39. szám.